

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ,
ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ, ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ,
ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΑΡΙΑΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ,
ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφεξής «κράτη μέλη», και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

αφενός, και

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ,

Η ΒΟΛΙΒΑΡΙΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ,

αφετέρου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τους παραδοσιακούς ιστορικούς και πολιτιστικούς θεσμούς μεταξύ των μερών και την επιθυμία να ενισχυθούν οι σχέσεις τους, με βάση τους υπάρχοντες μηχανισμούς που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των μερών·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η νέα αυτή συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας θα πρέπει να σηματοδοτήσει νέα ποιοτική, εις βάθος και έκταση, πρόοδο των σχέσεων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινότητας των Άνδρων, συμπεριλαμβανομένων νέων τομέων ενδιαφέροντος αμοφτέρων των μερών·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τον σεβασμό τους έναντι των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στις αρχές του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης·

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟΙ για τη σημασία της καταπολέμησης των παράνομων ναρκωτικών και των συναφών εγκλημάτων, βάσει των αρχών της κοινής ευθύνης και της ολοκληρωμένης, ισόρροπης και πολυμερούς δράσης·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη δέσμευσή τους να συνεργάζονται για την επίτευξη των στόχων της εξάλειψης της φτώχειας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της συνοχής, της δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της ευπάθειας στις φυσικές καταστροφές, της διατήρησης του περιβάλλοντος και προστασίας της βιοποικιλότητας, της ενίσχυσης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δημοκρατικών θεσμών και της χρηστής διακυβέρνησης και της προοδευτικής ενσωμάτωσης των χωρών των Άνδρων στην παγκόσμια οικονομία·

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία που προσδίδουν τα μέρη στην εδραίωση του πολιτικού διαλόγου για διμερή, περιφερειακά και διεθνή θέματα κοινού ενδιαφέροντος καθώς και στους μηχανισμούς διαλόγου, όπως ήδη περιέχεται στην Κοινή Δήλωση για τον πολιτικό διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδων, που υπεγράφη στη Ρώμη, στις 30 Ιουνίου 1996·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη ενίσχυσης του προγράμματος συνεργασίας που διέπεται από τη συμφωνία-πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Συμφωνίας της Καρθαγένης και των χωρών μελών της, ήτοι, των Δημοκρατιών της Βολιβίας, της Κολομβίας, του Ισημερινού, του Περού και της Βολιβιανής Δημοκρατίας της Βενεζουέλας, όπως υπεγράφη το 1993, (εφεξής, «η συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία»).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη εμβάθυνσης των διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης, ελευθέρωσης του εμπορίου και οικονομικής μεταρρύθμισης στο εσωτερικό της Κοινότητας των Άνδων και επιτάχυνσης των προσπαθειών όσον αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων με σκοπό την εγκαθίδρυση μιας ζώνης ειρήνης των Άνδων, σε ευθυγράμμιση με τη δέσμευση της Λίμα (Χάρτης των Άνδων για την ειρήνη και την ασφάλεια, τον περιορισμό και τον έλεγχο των εξωτερικών αμυντικών δαπανών).

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή των Άνδων μέσω της ανάπτυξης εταιρικής σχέσης στην οποία θα μετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη Συναίνεση του Μοντερέι και στη Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ, και το σχέδιο εφαρμογής της.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη να θεσπισθεί συνεργασία για θέματα μετανάστευσης, ασύλου και προσφύγων.

ΔΙΔΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στη βούληση για συνεργασία στα διεθνή φόρα.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης εδραίωσης των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδων προκειμένου να ενισχυθούν οι μηχανισμοί στήριξης των σχέσεων αυτών και να αντιμετωπισθούν οι δυναμικές των διεθνών σχέσεων σε ένα παγκοσμιοποιημένο και αλληλεξαρτώμενο περιβάλλον·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη στρατηγική εταιρική σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής του Ρίο του 1999 και που επιβεβαιώθηκε στη σύνοδο κορυφής της Μαδρίτης του 2002· και

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ στο πλαίσιο αυτό την ανάγκη ενθάρρυνσης των ανταλλαγών που είναι αναγκαίες ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για ενισχυμένες σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδων, στηριζόμενες σε στέρεες και αμοιβαία επωφελείς βάσεις·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΝΑ ΣΥΝΑΨΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΣΤΟΧΟΙ, ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Αρχές

1. Ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως ορίζονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, καθώς και της αρχής του κράτους δικαίου, αποτελεί τη βάση των εσωτερικών και διεθνών πολιτικών αμοφτέρων των μερών και συνιστά ουσιώδες στοιχείο της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη συμβολή τους στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χλιετίας.
3. Τα μέρη επιβεβαιώνουν την προσήλωσή τους στις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

ΑΡΘΡΟ 2

Στόχοι και πεδίο εφαρμογής

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τον κοινό στόχο τους να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τις σχέσεις τους σε όλους τους τομείς που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, αναπτύσσοντας τον πολιτικό τους διάλογο και ενισχύοντας τη συνεργασία τους.
2. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τον κοινό στόχο τους για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες, σύμφωνα με την έκβαση του προγράμματος εργασίας της Ντόχα, θα μπορούσαν να αρχίσουν διαπραγματεύσεις για μια εφικτή και αμοιβαία επωφελή συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης μιας συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών.

3. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας συμβάλλει στη δημιουργία αυτών των συνθηκών, επιδιώκοντας την πολιτική και κοινωνική σταθερότητα, εμβαθύνοντας τη διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης και μειώνοντας τη φτώχεια, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης της Κοινότητας των Άνδρων.
4. Η παρούσα συμφωνία διέπει τον πολιτικό διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των μερών και περιέχει τις αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις εφαρμογής της.
5. Τα μέρη αναλαμβάνουν να αξιολογούν περιοδικά την πρόοδο, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΑΡΘΡΟ 3

Στόχοι

1. Τα μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τον τακτικό τους πολιτικό διάλογο βάσει των αρχών που καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία και στη Διακήρυξη της Ρώμης του 1996 μεταξύ των μερών.

2. Τα μέρη συμφωνούν ότι ο πολιτικός διάλογος πρέπει να καλύπτει όλες τα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και κάθε άλλο διεθνές θέμα. Προετοιμάζει την οδό για νέες πρωτοβουλίες με στόχο την επίτευξη κοινών στόχων και την καθιέρωση κοινής βάσης σε τομείς όπως, η ασφάλεια, η περιφερειακή ανάπτυξη και σταθερότητα, η πρόληψη και η επίλυση συγκρούσεων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η εξεύρεση τρόπων ενίσχυσης της δημοκρατικής διακυβέρνησης, η καταπολέμηση της διαφθοράς, η βιώσιμη ανάπτυξη, η λαθρομετανάστευση, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και το παγκόσμιο πρόβλημα των παράνομων ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένων και των προδρόμων ουσιών, το ξέπλυμα χρήματος και το λαθρεμπόριο μικρών και ελαφρών όπλων σε όλες του τις πτυχές. Επίσης αποτελεί τη βάση για την ανάληψη πρωτοβουλιών και για τη στήριξη των προσπάθειών για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένης και της συνεργασίας, και δράσεων σε όλη την περιοχή της Λατινικής Αμερικής.
3. Τα μέρη συμφωνούν ότι ο ενισχυμένος πολιτικός διάλογος συμβάλλει στην ευρεία ανταλλαγή πληροφοριών και αποτελεί φόρουμ για κοινές πρωτοβουλίες σε διεθνές επίπεδο.

ΑΡΘΡΟ 4

Μηχανισμοί

Τα μέρη συμφωνούν ότι ο πολιτικός διάλογος μεταξύ τους διεξάγεται:

- (α) Εφόσον κριθεί σκόπιμο και συμφωνηθεί από αμφότερα τα μέρη, σε επίπεδο Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων·

(β) σε υπουργικό επίπεδο·

(γ) σε επίπεδο ανωτέρων υπαλλήλων·

(δ) σε επίπεδο εργασίας·

και χρησιμοποιούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τη διπλωματική οδό.

ΑΡΘΡΟ 5

Συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

Τα μέρη συνεργάζονται, στο μέτρο του δυνατού, στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συντονίζουν τις θέσεις τους και αναλαμβάνουν κοινές πρωτοβουλίες στα κατάλληλα διεθνή φόρα.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 6

Στόχοι

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία που προβλέπεται στη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία ενισχύεται και διευρύνεται σε άλλους τομείς. Επικεντρώνεται δε στους ακόλουθους στόχους:

- (α) Ενίσχυση της ειρήνης και της ασφάλειας·
- (β) προώθηση της πολιτικής και κοινωνικής σταθερότητας μέσω της ενίσχυσης της δημοκρατικής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- (γ) εμβάθυνση της διαδικασίας περιφερειακής ολοκλήρωσης μεταξύ των χωρών της περιοχής των Άνδεων με σκοπό να ενισχυθεί η κοινωνική, πολιτική και οικονομική ανάπτυξή τους, περιλαμβανομένων και της δημιουργίας παραγωγικής ικανότητας και της ενίσχυσης των εξαγωγικών δυνατοτήτων των χωρών αυτών·

(δ) μείωση της φτώχειας, δημιουργία μεγαλύτερης κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής, προώθηση πιο δίκαιης πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες και στα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης, διασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού στοιχείου στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

2. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία λαμβάνει υπόψη οριζόντιες πτυχές σχετικές με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, καθώς και θέματα όπως η ισότητα των φύλων, ο σεβασμός των αυτόχθονων πληθυσμών, η πρόληψη και η αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, η βιοποικιλότητα, και η προώθηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Η περιφερειακή ολοκλήρωση θεωρείται επίσης οριζόντιο θέμα και, υπ' αυτή την άποψη, οι δράσεις συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να συμφωνούν με τη διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης.

3. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει να ενθαρρύνονται τα μέτρα που αποσκοπούν στην περιφερειακή ολοκλήρωση της περιοχής των Άνδεων και στην ενίσχυση των διαπεριφερειακών σχέσεων μεταξύ των μερών.

ΑΡΘΡΟ 7

Μέσα

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία εφαρμόζεται μέσω τεχνικής βοήθειας, μελετών, κατάρτισης, ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης, συνεδριάσεων, σεμιναρίων, ερευνητικών προγραμμάτων, ανάπτυξης υποδομών, χρήσης νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών ή κάθε άλλου μέσου που συμφωνείται από τα μέρη στο πλαίσιο της συνεργασίας, των επιδιωκόμενων στόχων και των διαθέσιμων μέσων, σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς που ισχύουν για τη συνεργασία αυτή.

ΑΡΘΡΟ 8

Συνεργασία στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της χρηστής διακυβέρνησης

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στηρίζει ενεργά τις κυβερνήσεις και τους αντιπροσώπους της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών μέσω ενεργειών ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

- (α) Προώθηση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της δημοκρατικής διαδικασίας και της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των εκλογικών διαδικασιών·

- (β) ενίσχυση του κράτους δικαίου και της χρηστής και διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·
- (γ) εξασφάλιση ενός ανεξάρτητου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος·
- (δ) εφαρμογή και διάδοση του Χάρτη των Άνδρων για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΑΡΘΡΟ 9

Συνεργασία στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα στοχεύει στην προώθηση και τη διατήρηση μιας συνολικής πολιτικής για την ειρήνη, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης και της επίλυσης συγκρούσεων. Αυτή η πολιτική βασίζεται στην αρχή της δέσμευσης και της συμμετοχής της κοινωνίας, και επικεντρώνεται κυρίως στην ανάπτυξη των περιφερειακών, υποπεριφερειακών και εθνικών ικανοτήτων. Στοχεύει στη διασφάλιση ίσων πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών ευκαιριών για όλα τα τμήματα της κοινωνίας, στην ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας, στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της αποτελεσματικής διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων, στην καθιέρωση αποτελεσματικών μηχανισμών για την ειρηνική συμφιλίωση των συμφερόντων των διάφορων ομάδων, και στην ενθάρρυνση μιας ενεργούς και οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.

2. Οι δραστηριότητες συνεργασίας μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη στήριξη των διαδικασιών διαμεσολάβησης, διαπραγμάτευσης και συμφιλίωσης, την περιφερειακή διαχείριση των κοινών φυσικών πόρων, τον αφοπλισμό, την αποστράτευση και την κοινωνική επανένταξη των πρώην μελών των παράνομων ενόπλων ομάδων, τις προσπάθειες στον τομέα των στρατιωτών-παιδιών (όπως ορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού), τα μέτρα καταπολέμησης των ναρκών κατά προσωπικού, τα προγράμματα κατάρτισης στο θέμα των μεθοριακών ελέγχων και τη στήριξη για την εφαρμογή και διάδοση της δέσμευσης της Λίμα (Χάρτης των Άνδεων για την ειρήνη και την ασφάλεια, τον περιορισμό και τον έλεγχο των εξωτερικών αμυντικών δαπανών).

3. Τα μέρη συνεργάζονται επίσης στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού προκειμένου, μεταξύ άλλων, να επιτευχθούν ο συντονισμός των ενεργειών ενίσχυσης της νομικής και θεσμικής συνεργασίας, καθώς και η συγκέντρωση και καταστροφή των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού που ευρίσκονται παράνομα στα χέρια πολιτών.

ΑΡΘΡΟ 10

Συνεργασία στον τομέα του εκσυγχρονισμού του κράτους και της δημόσιας διοίκησης

1. Στόχος της συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα είναι ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης στις χώρες των Άνδεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της διαδικασίας αποκέντρωσης και των οργανωτικών αλλαγών που προκύπτουν από τη διαδικασία ολοκλήρωσης της περιοχής των Άνδεων. Γενικά, ως στόχος τίθεται η αύξηση της οργανωτικής αποδοτικότητας, η εξασφάλιση της διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και η απόδοση ευθυνών, καθώς και η βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου, που βασίζεται στις βέλτιστες πρακτικές αμφοτέρων των μερών και αξιοποιεί την εμπειρία που συσσωρεύτηκε με την ανάπτυξη πολιτικών και μέσων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προγράμματα με στόχο τη δημιουργία ικανοτήτων για την εκπόνηση πολιτικής και την εφαρμογή της (την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και την εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών) και την ενίσχυση των δικαστικών συστημάτων.

ΑΡΘΡΟ 11

Συνεργασία στον τομέα της περιφερειακής ολοκλήρωσης

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σ'αυτόν τον τομέα ενισχύει τη διαδικασία της περιφερειακής ολοκλήρωσης εντός της Κοινότητας των Άνδεων, και ιδίως την ανάπτυξη και υλοποίηση της κοινής αγοράς της.
2. Η συνεργασία στηρίζει την ανάπτυξη και την ενίσχυση κοινών θεσμών στις χώρες μέλη της Κοινότητας των Άνδεων και προωθεί τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των σχετικών οργανισμών. Ενισχύει τις ανταλλαγές των θεσμικών οργάνων σε θέματα ολοκλήρωσης, μέσω της διεύρυνσης και της εμβάθυνσης της μελέτης των ακόλουθων θεμάτων: ανάλυση και προώθηση της ολοκλήρωσης· δημοσιεύσεις· πανεπιστημιακές σπουδές σε θέματα ολοκλήρωσης· υποτροφίες και πρακτική εξάσκηση.
3. Η συνεργασία προωθεί επίσης την ανάπτυξη κοινών πολιτικών και την εναρμόνιση του νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων τομεακών πολιτικών όπως το εμπόριο, τα τελωνεία, η ενέργεια, οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, το περιβάλλον και ο ανταγωνισμός, καθώς και τον συντονισμό των μακροοικονομικών πολιτικών σε τομείς όπως η νομισματική πολιτική, η δημοσιονομική πολιτική και τα δημόσια οικονομικά.
4. Ειδικότερα, και στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της παροχής τεχνικής βοήθειας συναφούς προς το εμπόριο, η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει:
 - (α) Παγίωση και εφαρμογή της τελωνειακής ένωσης των χωρών των Άνδεων·

- (β) μείωση και εξάλειψη των εμποδίων στην ανάπτυξη του ενδοπεριφερειακού εμπορίου·
 - (γ) την απλούστευση, τον εκσυγχρονισμό, την εναρμόνιση και την ολοκλήρωση των τελωνειακών καθεστώτων και των καθεστώτων διαμετακόμισης και την παροχή στήριξης όσον αφορά την εκπόνηση νομοθεσίας, κανόνων και επαγγελματικής κατάρτισης· και
 - (δ) την καθιέρωση ενδοπεριφερειακής κοινής αγοράς που θα καλύπτει την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων, καθώς και άλλα συμπληρωματικά μέτρα που απαιτούνται για τη διασφάλιση της πλήρους υλοποίησής της.
5. Τα μέρη συμφωνούν περαιτέρω ότι οι πολιτικές της Κοινότητας των Άνδεων σχετικά με την ολοκλήρωση των συνόρων και την ανάπτυξη αποτελούν ζωτικό στοιχείο για την ενίσχυση και την παγίωση της διαδικασίας υποπεριφερειακής και περιφερειακής ολοκλήρωσης.

ΑΡΘΡΟ 12

Περιφερειακή συνεργασία

Τα μέρη συμφωνούν να χρησιμοποιήσουν όλα τα υπάρχοντα μέσα συνεργασίας προκειμένου να προωθηθούν δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανάπτυξη ουσιαστικής και αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδεων και μεταξύ των χωρών των Άνδεων και άλλων χωρών/περιφερειών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, σε τομείς όπως το εμπόριο και η προώθηση των επενδύσεων, το περιβάλλον, η πρόληψη και η αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, η έρευνα, η ενέργεια, οι μεταφορές, η υποδομή επικοινωνιών και η περιφερειακή ανάπτυξη και η χωροταξία.

ΑΡΘΡΟ 13

Εμπορική συνεργασία

Βάσει του κοινού τους στόχου για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες, σύμφωνα με την έκβαση του προγράμματος εργασίας της Ντόχα, θα μπορούσαν να διαπραγματευτούν μεταξύ τους μια εφικτή και αμοιβαία επωφελή συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης μιας συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών, τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στο εμπόριο πρέπει να προωθεί τη δημιουργία ικανότητας στις χώρες των Άνδεων με στόχο την αυξημένη ανταγωνιστικότητα που οδηγεί σε μεγαλύτερη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή αγορά και στην παγκόσμια οικονομία.

Με δεδομένο το στόχο αυτόν, η συναφής προς το εμπόριο τεχνική βοήθεια πρέπει να περιλαμβάνει δραστηριότητες σχετικές με τη διευκόλυνση του εμπορίου και τα τελωνεία (όπως απλούστευση των διαδικασιών, εκσυγχρονισμός των τελωνειακών διοικήσεων και κατάρτιση των υπαλλήλων), τα τεχνικά πρότυπα, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τις επενδύσεις, τις υπηρεσίες, τις δημόσιες συμβάσεις, τα συστήματα διευθέτησης των διαφορών, κ.λ.π. Προωθεί την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση του ενδοπεριφερειακού εμπορίου στο υψηλότερο δυνατόν επίπεδο, και ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή της περιοχής των Άνδεων σε πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Η συναφής προς το εμπόριο τεχνική βοήθεια θα πρέπει επίσης να προωθεί τον εντοπισμό και την εξάλειψη των φραγμών που εμποδίζουν την ανάπτυξη του εμπορίου.

Ένας επιπλέον στόχος θα μπορούσε να είναι η προώθηση και η στήριξη, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Δραστηριότητες προώθησης του εμπορίου, περιλαμβανομένων και των ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων από τις δύο πλευρές·
- εμπορικές αποστολές·
- αναλύσεις αγοράς·
- τρόποι βέλτιστης προσαρμογής της τοπικής παραγωγής στη ζήτηση των εξωτερικών αγορών.

ΑΡΘΡΟ 14

Συνεργασία στον τομέα των υπηρεσιών

Στον τομέα των υπηρεσιών, και σύμφωνα με τους κανόνες της γενικής συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS), τα μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τη συνεργασία τους, ανταποκρινόμενα στην συνεχώς αυξανόμενη σημασία των υπηρεσιών για την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των οικονομιών τους. Η αυξημένη συνεργασία στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα των υπηρεσιών της Κοινότητας των Άνδρων και στη διευκόλυνση της αυξανόμενης συμμετοχής της στο παγκόσμιο εμπόριο υπηρεσιών με συνέπεια προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα μέρη προσδιορίζουν τους τομείς υπηρεσιών στους οποίους επικεντρώνεται η συνεργασία. Οι δραστηριότητες στοχεύουν, μεταξύ άλλων, στο ρυθμιστικό περιβάλλον, καθώς και στην πρόσβαση στις πηγές κεφαλαίου και τεχνολογίας.

ΑΡΘΡΟ 15

Συνεργασία στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει στην προώθηση των επενδύσεων, της μεταφοράς τεχνολογίας, της διάδοσης πληροφοριών, των πολιτιστικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων και των συναφών οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και στην πρόσβαση και τη διανομή οφελών. Αμφότερα τα μέρη δεσμεύονται να χορηγούν, εντός των ορίων των αντίστοιχων νομοθετικών, κανονιστικών διατάξεων και πολιτικών τους, επαρκή και ικανοποιητική προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα.

ΑΡΘΡΟ 16

Συνεργασία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα προωθεί τις αμοιβαίες, ανοικτές, αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες για την αντίστοιχη διακυβέρνηση και τις δημόσιες συμβάσεις σε όλα τα επίπεδα.

ΑΡΘΡΟ 17

Συνεργασία στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού προωθεί την αποτελεσματική θέσπιση και εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, καθώς και τη διάδοση πληροφοριών, ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια και η ασφάλεια του δικαίου για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Κοινότητας των Άνδρων.

ΑΡΘΡΟ 18

Τελωνειακή συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς όλες τις διατάξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που σχετίζονται με το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη και στην επίτευξη συμβατότητας των τελωνειακών συστημάτων αμφότερων των μερών προκειμένου να διευκολύνεται το εμπόριο μεταξύ τους.
2. Η συνεργασία μπορεί να καλύπτει τα εξής:
 - (α) Απλούστευση και εναρμόνιση των παραστατικών εισαγωγής και εξαγωγής βάσει των διεθνών προτύπων, περιλαμβανομένης και της χρήσης απλουστευμένων διασαφήσεων·
 - (β) βελτίωση των τελωνειακών διαδικασιών, μέσω μεθόδων όπως η αξιολόγηση του κινδύνου, η απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και θέσης των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, η χορήγηση εγκεκριμένου καθεστώτος εμπορίου, η χρήση των ηλεκτρονικών συστημάτων ανταλλαγής δεδομένων (EDI) και των αυτοματοποιημένων συστημάτων·
 - (γ) μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας και των διαδικασιών προσφυγής κατά τελωνειακών αποφάσεων και αποφάσεων δικαστηρίων·

(δ) μηχανισμούς για να διασφαλισθεί η τακτική διαβούλευση με τον εμπορικό κλάδο σχετικά με τις ρυθμίσεις και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

3. Τα μέρη συμφωνούν να μελετήσουν, εντός του θεσμικού πλαισίου που καθορίζεται με την παρούσα συμφωνία, τη σύναψη πρωτοκόλλου αμοιβαίας συνδρομής σε τελωνειακά θέματα.

ΑΡΘΡΟ 19

Συνεργασία για τους τεχνικούς κανονισμούς και τη διαπίστωση της συμμόρφωσης

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία για τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς και τη διαπίστωση της συμμόρφωσης αποτελεί βασικό στόχο για την ανάπτυξη του εμπορίου, ιδίως όσον αφορά το ενδοπεριφερειακό εμπόριο.

2. Η συνεργασία μεταξύ των μερών προωθεί προσπάθειες για:

(α) Τη συνεργασία σε κανονιστικά θέματα·

(β) την ευθυγράμμιση τεχνικών κανονισμών σχετικά με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα· και

- (γ) τη δημιουργία ενός περιφερειακού συστήματος κοινοποίησης και ενός δικτύου φορέων διαπίστωσης της συμμόρφωσης, που λειτουργούν χωρίς την εφαρμογή διακρίσεων και αναπτύσσουν τη χρήση της πιστοποίησης.

3. Στην πράξη, η συνεργασία:

- (α) Παρέχει οργανωτική και τεχνική υποστήριξη για να προωθήσει τη δημιουργία περιφερειακών δικτύων και φορέων, και ενισχύει τον συντονισμό των πολιτικών προώθησης μιας κοινής προσέγγισης στην εφαρμογή των διεθνών και περιφερειακών προτύπων όσον αφορά τους τεχνικούς κανονισμούς και τις διαδικασίες διαπίστωσης της συμμόρφωσης·
- (β) ενθαρρύνει κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην κάλυψη των διαφορών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών στους τομείς διαπίστωσης της συμμόρφωσης και τυποποίησης, κυρίως την ανταλλαγή πληροφοριών για τα πρότυπα, τη διαπίστωση της συμμόρφωσης και την έγκριση τύπου· και
- (γ) ενθαρρύνει κάθε μέτρο που έχει εκπονηθεί με στόχο τη βελτίωση της συμβατότητας των αντίστοιχων συστημάτων των μερών στους προαναφερθέντες τομείς, καθώς και στους τομείς της διαφάνειας, των ορθών ρυθμιστικών πρακτικών και της προώθησης των ποιοτικών προτύπων για τα προϊόντα και τις επιχειρηματικές πρακτικές.

ΑΡΘΡΟ 20

Βιομηχανική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η βιομηχανική συνεργασία προωθεί τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας της Κοινότητας των Άνδρων και μεμονωμένων τομέων, καθώς και τη βιομηχανική συνεργασία μεταξύ των οικονομικών παραγόντων, με σκοπό την ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.
2. Οι πρωτοβουλίες της βιομηχανικής συνεργασίας αντανακλούν τις προτεραιότητες που καθορίζουν και τα δύο μέρη. Λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές πτυχές της βιομηχανικής ανάπτυξης, προωθώντας, όπου είναι δυνατό, διακρατικές εταιρικές σχέσεις. Με τις πρωτοβουλίες αυτές, επιδιώκεται ιδίως η χάραξη ενός κατάλληλου πλαισίου για τη βελτίωση της τεχνογνωσίας σε θέματα διοίκησης και την προώθηση της διαφάνειας όσον αφορά τις αγορές και τις συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 21

Συνεργασία για την ανάπτυξη των μικρών, μεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων

Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, ιδίως :

- (α) Προωθώντας τις επαφές μεταξύ οικονομικών παραγόντων, ενθαρρύνοντας τις κοινές επενδύσεις, τις κοινές επιχειρήσεις και τα δίκτυα πληροφοριών, μέσω των υφιστάμενων οριζόντιων προγραμμάτων·

- (β) διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κανάλια χρηματοδότησης, παρέχοντας πληροφορίες και στηρίζοντας την καινοτομία·
- (γ) διευκολύνοντας την μεταφορά τεχνολογίας·
- (δ) εντοπίζοντας και μελετώντας τα κανάλια εμπορίας.

ΑΡΘΡΟ 22

Συνεργασία στο γεωργικό, δασικό και αγροτικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν την αμοιβαία συνεργασία στους τομείς της γεωργίας, της δασονομίας και της αγροτικής ανάπτυξης με σκοπό την προώθηση της διαφοροποίησης, των περιβαλλοντικά υγιών πρακτικών και της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της επισιτιστικής ασφάλειας. Για το σκοπό αυτό, τα μέρη εξετάζουν:

- (α) Μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, στη δημιουργία ικανοτήτων, στη μεταφορά τεχνολογίας, μέτρα για τις ενώσεις παραγωγών και τη στήριξη δραστηριοτήτων προώθησης του εμπορίου·

- (β) την περιβαλλοντική υγεία, μέτρα υγιεινής ζώων και φυτών και άλλα σχετικά θέματα, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία αμφοτέρων των μερών και τις αντίστοιχες διεθνείς υποχρεώσεις τους, που απορρέουν κυρίως από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και τους κανόνες των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών·
- (γ) μέτρα σχετικά με τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, περιλαμβανομένων και των περιβαλλοντικά υγιών πρακτικών, της δασονομίας, της έρευνας, της πρόσβασης στη γη, της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης και της επισιτιστικής ασφάλειας·
- (δ) μέτρα σχετικά με τη διατήρηση και την προώθηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων που βασίζονται στη συγκεκριμένη ταυτότητα των αγροτικών πληθυσμών και κοινοτήτων, όπως η ανταλλαγή εμπειριών και εταιρικών σχέσεων, η ανάπτυξη κοινών επιχειρήσεων και δικτύων συνεργασίας μεταξύ τοπικών φορέων ή οικονομικών παραγόντων.

ΑΡΘΡΟ 23

Συνεργασία στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

Τα μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν οικονομική και τεχνική συνεργασία στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ειδικά σε θέματα όπως η βιώσιμη εκμετάλλευση, η διαχείριση και η διατήρηση των αλιευτικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η συνεργασία πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τομείς, όπως η βιομηχανία επεξεργασίας και η διευκόλυνση του εμπορίου. Η συνεργασία στον τομέα της αλιείας θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύναψη διμερών αλιευτικών συμφωνιών μεταξύ των μερών ή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και μιας ή περισσότερων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδρων ή/και στη σύναψη πολυμερών αλιευτικών συμφωνιών μεταξύ των μερών.

ΑΡΘΡΟ 24

Συνεργασία στον εξορυκτικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον εξορυκτικό τομέα, λαμβανομένων υπόψη των πτυχών διατήρησης του περιβάλλοντος, εστιάζεται κυρίως στα εξής:

- (α) Προώθηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων αμοτέρων των μερών στη βιώσιμη αναζήτηση και εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων, καθώς και τη χρήση τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία αμοτέρων των μερών·
- (β) προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και τεχνολογίας σχετικά με την αναζήτηση και την εκμετάλλευση ορυκτών·
- (γ) προώθηση των ανταλλαγών εμπειρογνομόνων και από κοινού ανάληψη ερευνητικών δραστηριοτήτων με σκοπό να αυξηθούν οι ευκαιρίες για τεχνολογική ανάπτυξη·
- (δ) εκπόνηση μέτρων για την προώθηση των επενδύσεων σε αυτόν τον τομέα·
- (ε) θέσπιση μέτρων για να διασφαλίζεται η περιβαλλοντική ακεραιότητα και η συλλογική περιβαλλοντική ευθύνη σ'αυτόν τον τομέα.

ΑΡΘΡΟ 25

Συνεργασία στον τομέα της ενέργειας

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι κοινός στόχος τους είναι να ενισχύσουν τη συνεργασία στον τομέα της ενέργειας, περιλαμβανομένης και της εδραίωσης οικονομικών σχέσεων σε βασικούς τομείς όπως η υδροηλεκτρική ενέργεια, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, η ανανεώσιμη ενέργεια, η τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, η ηλεκτροδότηση των αγροτικών περιοχών και η περιφερειακή ολοκλήρωση των ενεργειακών αγορών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες των Άνδων εφαρμόζουν ήδη έργα ηλεκτρικής αλληλοσύνδεσης.
2. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως τα εξής :
 - (α) Θέματα ενεργειακής πολιτικής, περιλαμβανομένων και των διασυνδεόμενων υποδομών περιφερειακής σημασίας, βελτίωση και διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της διέλευσης, της μεταφοράς και διανομής·
 - (β) διαχείριση και κατάρτιση για τον τομέα της ενέργειας και μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας·
 - (γ) προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας·
 - (δ) πρωτοβουλίες συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων στον συγκεκριμένο τομέα.

ΑΡΘΡΟ 26

Συνεργασία στον τομέα των μεταφορών

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν εστιάζεται στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των μεταφορικών συστημάτων και της σχετικής υποδομής, στη βελτίωση της κυκλοφορίας προσώπων και εμπορευμάτων και στη βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές αστικών, αεροπορικών, θαλάσσιων, εσωτερικών πλωτών, σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών, με τη βελτίωση της διαχείρισης των μεταφορών, όσον αφορά τη λειτουργία και τη διοίκηση, και με την προώθηση υψηλών προτύπων λειτουργίας.
2. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής:
 - (α) Την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές των μερών, ειδικά όσον αφορά τις αστικές μεταφορές και τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των δικτύων πολλαπλών μέσων μεταφοράς και άλλα θέματα κοινού ενδιαφέροντος·
 - (β) τη διαχείριση των δικτύων εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των οδικών δικτύων, των σιδηροδρόμων, των λιμένων και αερολιμένων, καθώς και την κατάλληλη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών·
 - (γ) έργα για τη μεταφορά ευρωπαϊκής τεχνολογίας στα συστήματα παγκόσμιας δορυφορικής ραδιοναυσιπλοΐας και τη δημιουργία κέντρων αστικών δημόσιων συγκοινωνιών·

- (δ) βελτίωση των προδιαγραφών ασφάλειας και πρόληψης της ρύπανσης, περιλαμβανομένης και της συνεργασίας στα σχετικά διεθνή φόρα, ώστε να διασφαλίζεται καλύτερη εφαρμογή των διεθνών προτύπων.

ΑΡΘΡΟ 27

Συνεργασία για την κοινωνία της πληροφορίας, την τεχνολογία των πληροφοριών και τις τηλεπικοινωνίες

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η τεχνολογία των πληροφοριών και οι τηλεπικοινωνίες αποτελούν βασικούς τομείς σε μία σύγχρονη κοινωνία και είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την ομαλή μετάβαση στην κοινωνία της πληροφορίας. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν συμβάλλει στη μείωση του ψηφιακού χάσματος και στοχεύει στην παροχή ισότιμης πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφοριών, ειδικότερα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές.
2. Στόχος της συνεργασίας σ' αυτόν τον τομέα είναι να προωθήσει:
 - (α) Τον διάλογο σχετικά με όλες τις πτυχές της κοινωνίας της πληροφορίας·
 - (β) τον διάλογο για θέματα ρύθμισης και πολιτικής στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων·
 - (γ) την ανταλλαγή πληροφοριών για τα πρότυπα διαπίστωσης της συμμόρφωσης και έγκρισης τύπου·

- (δ) τη διάδοση νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών και τις ανταλλαγές πληροφοριών για τις νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις·
- (ε) κοινά ερευνητικά προγράμματα σχετικά με τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, και πειραματικά σχέδια στους τομείς των εφαρμογών της κοινωνίας της πληροφορίας·
- (στ) τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα των τηλεματικών δικτύων και των υπηρεσιών·
- (ζ) την αμοιβαία πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την εθνική και διεθνή νομοθεσία για τα δικαιώματα δημιουργού·
- (η) τις ανταλλαγές και την κατάρτιση ειδικών·
- (ι) την μηχανοργάνωση της δημόσιας διοίκησης.

ΑΡΘΡΟ 28

Συνεργασία στον οπτικοακουστικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν να προωθηθεί η συνεργασία στον οπτικοακουστικό τομέα και στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, γενικά μέσω κοινών πρωτοβουλιών στην κατάρτιση, στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τα οπτικοακουστικά μέσα, την παραγωγή και τη διανομή. Η συνεργασία βασίζεται στις εθνικές διατάξεις που διέπουν τα δικαιώματα του δημιουργού και στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες.

ΑΡΘΡΟ 29

Συνεργασία στον τομέα του τουρισμού

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει:

- (α) στην καθιέρωση των βέλτιστων πρακτικών προκειμένου να εξασφαλισθεί η ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή των Άνδεων·
- (β) στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους επισκέπτες·
- (γ) στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού για την οικονομική και κοινωνική σημασία του τουρισμού για την ανάπτυξη της περιοχής των Άνδεων·
- (δ) στην προώθηση και ανάπτυξη του οικοτουρισμού·
- (ε) στην προώθηση της θέσπισης κοινών πολιτικών για τον τουρισμό στο πλαίσιο της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 30

Συνεργασία μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν, ανάλογα με τις ανάγκες τους και στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων και νομοθεσιών τους, τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

ΑΡΘΡΟ 31

Συνεργασία στον τομέα της προώθησης των επενδύσεων

1. Τα μέρη συμφωνούν να συμβάλουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, στη δημιουργία σταθερού κλίματος που ευνοεί τις αμοιβαίες επενδύσεις.
2. Η συνεργασία συνίσταται ειδικότερα:
 - (α) Στην ενθάρρυνση και την ανάπτυξη μηχανισμών ανταλλαγής και διάδοσης πληροφοριών για τη νομοθεσία περί επενδύσεων και τις ευκαιρίες πραγματοποίησης επενδύσεων.

- (β) στην ανάπτυξη ενός νομικού πλαισίου ευνοϊκού για τις επενδύσεις και στις δύο πλευρές μέσω της σύναψης, όπου απαιτείται, διμερών συμφωνιών προώθησης και προστασίας των επενδύσεων και πρόληψης της διπλής φορολογίας, μεταξύ των κρατών μελών αμφοτέρων των μερών·
- (γ) στην ανάπτυξη εναρμονισμένων και απλουστευμένων διοικητικών διαδικασιών·
- (δ) στην ανάπτυξη μηχανισμών κοινών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 32

Μακροοικονομικός διάλογος

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι στόχος της συνεργασίας είναι η προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών για τις αντίστοιχες μακροοικονομικές τάσεις και πολιτικές, καθώς και η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τον συντονισμό των μακροοικονομικών πολιτικών στο πλαίσιο μιας κοινής αγοράς.
2. Τα μέρη στοχεύουν επίσης στην εμβάθυνση του διαλόγου μεταξύ των αρχών τους για μακροοικονομικά θέματα, περιλαμβανομένων και τομέων όπως η νομισματική πολιτική, η δημοσιονομική πολιτική, τα δημόσια οικονομικά, το εξωτερικό χρέος και η μακροοικονομική σταθερότητα.

ΑΡΘΡΟ 33

Συνεργασία στον τομέα της στατιστικής

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι κύριος στόχος είναι να ευθυγραμμισθούν οι στατιστικές μέθοδοι, επιτρέποντας κατά συνέπεια στα μέρη να χρησιμοποιούν αμοιβαία τις στατιστικές τους για το εμπόριο εμπορευμάτων και υπηρεσιών και, γενικότερα, για οποιονδήποτε τομέα καλύπτει η παρούσα συμφωνία και για τον οποίο μπορούν να πραγματοποιηθούν στατιστικές.
2. Αυτή η συνεργασία θα μπορούσε να περιλάβει, μεταξύ άλλων: τεχνικές ανταλλαγές μεταξύ στατιστικών ιδρυμάτων στην Κοινότητα των Άνδεων και στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Eurostat· την ανάπτυξη κοινών μεθόδων συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας δεδομένων· και, τη διοργάνωση σεμιναρίων, ομάδων εργασίας ή στατιστικών επιμορφωτικών προγραμμάτων.

ΑΡΘΡΟ 34

Συνεργασία για την προστασία του καταναλωτή

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν έχει ως στόχο να καταστούν συμβατά τα συστήματα αμοτέρων των μερών για την προστασία του καταναλωτή.

2. Η συνεργασία αυτή δύναται, στο μέτρο του δυνατού, να συνίσταται:
- (α) Στην αύξηση της συμβατότητας της νομοθεσίας για τους καταναλωτές, ώστε να αποφεύγονται οι φραγμοί στο εμπόριο και να διασφαλίζεται υψηλού βαθμού προστασία των καταναλωτών·
 - (β) στην καθιέρωση και την ανάπτυξη συστημάτων αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών, όπως τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης όσον αφορά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που ενέχουν κινδύνους για τη δημόσια υγεία και για την υγεία των ζώων·
 - (γ) στην ενίσχυση των ικανοτήτων εφαρμογής των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά, καθώς και στην διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας της υγείας, με βάση τη διαφάνεια, την μη εισαγωγή διακρίσεων και την προβλεψιμότητα·
 - (δ) στην ενθάρρυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ενώσεων καταναλωτών·
 - (ε) στη στήριξη της «Ομάδας των Άνδρων για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών».

ΑΡΘΡΟ 35

Συνεργασία για την προστασία των δεδομένων

1. Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν υψηλού βαθμού προστασία κατά την επεξεργασία προσωπικών και άλλων δεδομένων, σύμφωνα με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα.

2. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να συνεργάζονται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο προστασίας και να προωθηθεί η εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία προσωπικών δεδομένων μεταξύ των μερών, τα οποία οφείλονται στην ανεπαρκή προστασία των δεδομένων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 36

Επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας υλοποιείται προς το αμοιβαίο συμφέρον και σύμφωνα με τις πολιτικές τους, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες χρησιμοποίησης της πνευματικής ιδιοκτησίας που απορρέει από την έρευνα, και στοχεύει στα εξής:

- (α) Στην ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας στην περιοχή των Άνδεων·
- (β) στις ανταλλαγές επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών και εμπειριών σε περιφερειακό επίπεδο, ειδικά όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων·
- (γ) στην προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και ενός επαρκούς θεσμικού πλαισίου για την έρευνα και την ανάπτυξη·

- (δ) στην τόνωση των σχέσεων μεταξύ των επιστημονικών κοινοτήτων των μερών και στην προώθηση της ανάπτυξης μικτών έργων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας·
 - (ε) στην ενθάρρυνση της συμμετοχής του επιχειρηματικού τομέα αμφοτέρων των μερών στην επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία, ιδίως στην προώθηση της καινοτομίας·
 - (στ) στην προώθηση της μεταφοράς καινοτομίας και τεχνολογίας μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των καθαρότερων τεχνολογιών.
2. Ενθαρρύνεται, και στις δύο πλευρές, η συμμετοχή ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών κέντρων και παραγωγικών τομέων, ειδικά μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
3. Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν την επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και παραγωγικών τομέων αμφοτέρων των περιοχών, καθώς και τη χορήγηση υποτροφιών και τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών και προσώπων υψηλής εξειδίκευσης.
4. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να προωθούν τη συμμετοχή των χωρών των Άνδεων στα τεχνολογικά και αναπτυξιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις που διέπουν τη συμμετοχή νομικών προσώπων από τρίτες χώρες.

ΑΡΘΡΟ 37

Συνεργασία για την εκπαίδευση και την κατάρτιση

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι σκοπός της συνεργασίας σ' αυτόν τον τομέα είναι η βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Για το σκοπό αυτό, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσβαση των νέων, των γυναικών και των ηλικιωμένων στην εκπαίδευση, περιλαμβανομένων και των κύκλων τεχνικών μαθημάτων, της ανώτερης εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χλιετίας στο ίδιο πλαίσιο.
2. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στενότερα στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, και να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και μεταξύ επιχειρήσεων, ώστε να αναπτυχθεί το επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης του ανώτερου προσωπικού.
3. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις κεντρικές ενέργειες και στα οριζόντια προγράμματα (ALFA, ALBAN), που δημιουργούν μόνιμους δεσμούς μεταξύ των ειδικευμένων φορέων αμοφτέρων των μερών, που ενθαρρύνουν την από κοινού χρησιμοποίηση και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνικών πόρων.
4. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται επίσης να στηρίζει το σχέδιο δράσης για τον εκπαιδευτικό τομέα στις χώρες των Άνδεων, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων προγραμμάτων, την εναρμόνιση των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών των Άνδεων, την εφαρμογή ενός συστήματος πληροφοριών για τις εκπαιδευτικές στατιστικές και τη διαπολιτιστική εκπαίδευση.

ΑΡΘΡΟ 38

Συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σ' αυτόν τον τομέα προωθεί την προστασία και τη διατήρηση του περιβάλλοντος στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης. Ως προς αυτό, η σχέση μεταξύ της φτώχειας και του περιβάλλοντος, καθώς και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των οικονομικών δραστηριοτήτων, θεωρούνται σημαντικές. Η συνεργασία πρέπει επίσης να προωθεί την κύρωση και τη στήριξη της εφαρμογής των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών και άλλων διεθνών συμφωνιών σε τομείς όπως η αλλαγή κλίματος, η βιοποικιλότητα, η απερίμωση και η διαχείριση χημικών ουσιών.
2. Η συνεργασία επικεντρώνεται ιδίως στα εξής:
 - (α) Στην πρόληψη της περιβαλλοντικής υποβάθμισης·
 - (β) στην προώθηση της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων (περιλαμβανομένης και της βιοποικιλότητας, των ορεινών οικοσυστημάτων και των γενετικών πόρων) λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή στρατηγική βιοποικιλότητας για την τροπική περιοχή των Άνδεων·
 - (γ) στην ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για την περιβαλλοντική νομοθεσία και τα κοινά περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν αμφότερα τα μέρη·

- (δ) στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής διαχείρισης σε όλους τους τομείς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- (ε) στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της δημιουργίας ικανότητας και της ενίσχυσης της συμμετοχής του πολίτη, και στην ενθάρρυνση των κοινών περιφερειακών ερευνητικών προγραμμάτων·
- (στ) στην προστασία και την τροφοδότηση των παραδοσιακών γνώσεων και πρακτικών που σχετίζονται με τη βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων βιοποικιλότητας.

ΑΡΘΡΟ 39

Συνεργασία στον τομέα των φυσικών καταστροφών

Η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα στοχεύει στη μείωση της ευπάθειας της περιοχής των Άνδεων στις φυσικές καταστροφές μέσω της ενίσχυσης του περιφερειακού προγραμματισμού και των ικανοτήτων πρόληψης, της εναρμόνισης του νομικού πλαισίου και της βελτίωσης του θεσμικού συντονισμού.

ΑΡΘΡΟ 40

Πολιτιστική συνεργασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει να αναπτυχθούν η συνεργασία σ' αυτόν τον τομέα, οι πολιτιστικοί δεσμοί και οι επαφές μεταξύ των πολιτιστικών φορέων των δύο περιοχών.

2. Στόχος είναι η προώθηση της πολιτιστικής συνεργασίας μεταξύ των μερών, αφού ληφθούν υπόψη και ευνοηθούν συνεργίες με διμερείς μηχανισμούς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η συνεργασία βασίζεται στις εθνικές διατάξεις που διέπουν τα δικαιώματα του δημιουργού και στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες.
4. Η συνεργασία αυτή δύναται να καλύπτει όλους τους πολιτιστικούς τομείς, μεταξύ άλλων, και τους ακόλουθους:
 - (α) Μετάφραση λογοτεχνικών έργων·
 - (β) διατήρηση, αποκατάσταση και αναβίωση της εθνικής κληρονομιάς·
 - (γ) πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις χειροτεχνίας, μουσική, χορός και θέατρο, καθώς και ανταλλαγές καλλιτεχνών και επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα·
 - (δ) προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας·
 - (ε) ανταλλαγές νέων·
 - (στ) ανάπτυξη πολιτιστικών βιομηχανιών·

- (ζ) διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
- (η) πρόληψη και καταπολέμηση του λαθρεμπορίου αγαθών πολιτιστικής κληρονομιάς σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που έχουν υπογράψει αμφότερα τα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 41

Συνεργασία στον τομέα της υγείας

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στον τομέα της υγείας προκειμένου να στηρίζουν τις αναγκαίες τομεακές μεταρρυθμίσεις ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση των φτωχών στις υγειονομικές υπηρεσίες και να προωθηθούν δίκαιοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που θα βελτιώσουν την πρόσβαση των φτωχών στην υγειονομική περίθαλψη.
2. Τα μέρη συμφωνούν ότι η πρωτογενής πρόληψη προϋποθέτει επίσης ενέργειες και σε άλλους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υδροδότηση και η αποχέτευση. Ως προς αυτό, τα μέρη σκοπεύουν να ενισχύσουν και να αναπτύξουν τις εταιρικές σχέσεις και εκτός του τομέα της υγείας, ώστε να επιτύχουν τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας, όπως η καταπολέμηση του AIDS, της ελονοσίας, της φυματίωσης, σε συνοχή με τους σχετικούς κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Οι εταιρικές σχέσεις με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, τις ΜΚΟ και τον ιδιωτικό τομέα απαιτούνται επίσης για να αντιμετωπίζονται η σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα δικαιώματα, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης ευαίσθητης σε θέματα ισότητας των φύλων, και για να ενημερώνονται οι νέοι ώστε να προλαμβάνονται οι σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες και οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες.

3. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται σε θέματα βασικών υποδομών, όπως τα συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης.

ΑΡΘΡΟ 42

Κοινωνική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε ένα διάλογο για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, την κοινωνική προστασία και την ενσωμάτωση στην κοινωνία.
2. Η συνεργασία πρέπει να συμβάλλει στις διαδικασίες πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής συναίνεσης οι οποίες θα στοχεύουν στην προώθηση της γενικότερης ανάπτυξης στρατηγικών για τη μείωση της φτώχειας και τη δημιουργία απασχόλησης.
3. Τα μέρη υπογραμμίζουν τη σημασία της κοινωνικής ανάπτυξης, η οποία πρέπει να συμβαδίζει με την οικονομική ανάπτυξη, και συμφωνούν να δίδουν προτεραιότητα στην προώθηση των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία, που καθορίζονται με τις Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, ως «θεμελιώδη πρότυπα εργασίας».

4. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται να λαμβάνει υπόψη την εφαρμογή μιας κοινωνικής ατζέντας των Άνδρων, επικεντρωμένη σε δύο βασικούς πυλώνες, την Κοινή Αγορά των Άνδρων και την ανάπτυξη μηχανισμών για την μείωση της φτώχειας και την περιφερειακή συνοχή.
5. Τα μέρη δύνανται να συνεργάζονται σε κάθε θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτει στους προαναφερθέντες τομείς.
6. Τα μέτρα συντονίζονται με αντίστοιχες δράσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αρμόδιων διεθνών οργανισμών.
7. Όπου κρίνεται σκόπιμο, και σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες τους, τα μέρη δύνανται να διεξάγουν αυτό το διάλογο σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τον ομόλογό της Κοινότητας των Άνδρων, αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 43

Συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη συνεργασία

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν το ρόλο και την ενδεχόμενη συνεισφορά της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία συνεργασίας και συμφωνούν να προωθούν τον ουσιαστικό διάλογο με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών και την ουσιαστική συμμετοχή της.

2. Με την επιφύλαξη των νομικών και διοικητικών διατάξεων κάθε μέρους, η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών μπορεί:

- (α) Να συμμετέχει στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε επίπεδο χώρας, σύμφωνα με τις δημοκρατικές αρχές·
- (β) να ενημερώνεται και να συμμετέχει σε διαβουλεύσεις για τις στρατηγικές ανάπτυξης και συνεργασίας και τις τομεακές πολιτικές, ιδιαίτερα σε τομείς που την αφορούν, καθώς και σε όλα τα στάδια της αναπτυξιακής διαδικασίας·
- (γ) να λαμβάνει χρηματοδότηση, στο μέτρο που οι εσωτερικοί κανόνες κάθε μέρους το επιτρέπουν, και στήριξη για τη δημιουργία ικανότητας σε κρίσιμους τομείς·
- (δ) να συμμετέχει στην εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας στους τομείς που την αφορούν.

ΑΡΘΡΟ 44

Συνεργασία σε θέματα ισότητας των φύλων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν συμβάλει στην ενίσχυση των πολιτικών και των προγραμμάτων με στόχο να εξασφαλίζεται, να βελτιωθεί και να επεκταθεί η ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής, με τη θέσπιση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών, όπου είναι απαραίτητο. Συμβάλει επίσης στη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε όλους τους πόρους που είναι απαραίτητοι για την πλήρη άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

ΑΡΘΡΟ 45

Συνεργασία για τους αυτόχθονες πληθυσμούς

1. Στόχος αυτής της συνεργασίας είναι να συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων με τους αυτόχθονες πληθυσμούς στο πλαίσιο της προώθησης των στόχων της εξάλειψης της φτώχειας, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.
2. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να συνεργάζονται για την προώθηση ικανοποιητικής προστασίας των παραδοσιακών γνώσεων, των καινοτομιών και των πρακτικών των αυτόχθονων και των τοπικών κοινοτήτων που ασπάζονται παραδοσιακούς τρόπους ζωής σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρησιμοποίηση της βιοποικιλότητας, καθώς και του δίκαιου και ισότιμου καταμερισμού των οφελών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γνώσεων αυτών.
3. Παράλληλα με το ότι λαμβάνεται συστηματικά υπόψη η κατάσταση των αυτόχθονων πληθυσμών σε όλα τα επίπεδα της αναπτυξιακής συνεργασίας, τα μέρη ενσωματώνουν την ιδιαίτερη κατάσταση των αυτόχθονων πληθυσμών στην εκπόνηση των πολιτικών τους και ενισχύουν την ικανότητα των οργανώσεων που αντιπροσωπεύουν τους αυτόχθονες πληθυσμούς προκειμένου να αυξηθούν οι θετικές επιπτώσεις της αναπτυξιακής συνεργασίας στους πληθυσμούς αυτούς.

4. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται να στηρίζει τις οργανώσεις αντιπροσώπευσης των αυτοχθόνων, όπως η ομάδα εργασίας για τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών, η οποία είναι συμβουλευτικός φορέας στο πλαίσιο του συστήματος ολοκλήρωσης της Κοινότητας των Άνδων.

ΑΡΘΡΟ 46

Συνεργασία για τους εκτοπισθέντες και τους εκριζωθέντες πληθυσμούς και τα πρώην μέλη των παράνομων ένοπλων ομάδων

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία για τη στήριξη των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων πληθυσμών και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων συμβάλλει στην κάλυψη των βασικών αναγκών τους, αφότου παύει η ανθρωπιστική βοήθεια και έως ότου ληφθούν περισσότερο μακροπρόθεσμα μέτρα για να διευθετηθεί το καθεστώς τους.
2. Αυτή η συνεργασία μπορεί να προβλέπει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες δραστηριότητες:
 - (α) Αυτάρκεια και επανένταξη στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων·
 - (β) βοήθεια στις τοπικές κοινωνίες υποδοχής και στις περιοχές επανεγκατάστασης ώστε να προωθείται η αποδοχή και η ένταξη των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων·

- (γ) βοήθεια προς τα άτομα που επιστρέφουν οικειοθελώς και επανεγκαθίστανται στη χώρα καταγωγής τους ή σε τρίτες χώρες, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες·
- (δ) ενέργειες που βοηθούν τα άτομα να ανακτήσουν τα υπάρχοντά τους ή τα περιουσιακά τους δικαιώματα, καθώς και παροχή βοήθειας για το διακανονισμό των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά των εν λόγω πληθυσμών·
- (ε) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των χωρών που αντιμετωπίζουν τέτοια θέματα.

ΑΡΘΡΟ 47

Συνεργασία για την καταπολέμηση των παράνομων ναρκωτικών και του συναφούς οργανωμένου εγκλήματος

1. Βάσει της αρχής της συνυπευθυνότητας και ως συμπλήρωμα του διαλόγου υψηλού επιπέδου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Κοινότητας των Άνδρων με ειδίκευση στα ναρκωτικά, καθώς και της κοινής ομάδας παρακολούθησης για τις συμφωνίες σχετικά με τις πρόδρομες και χημικές ουσίες που είναι σημαντικές για την παράνομη παραγωγή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον συγκεκριμένο τομέα στοχεύει στον συντονισμό και στην αύξηση των κοινών προσπαθειών που καταβάλλονται για την πρόληψη και τον περιορισμό των στοιχείων που συνιστούν το παγκόσμιο πρόβλημα των παράνομων ναρκωτικών. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να προσπαθήσουν να καταπολεμήσουν το οργανωμένο έγκλημα που συνδέεται με τη διακίνηση αυτή μέσω, μεταξύ άλλων, της συνεργασίας με διεθνείς οργανώσεις και φορείς. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό ο μηχανισμός συντονισμού και συνεργασίας στον τομέα των ναρκωτικών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Λατινικής Αμερικής και των χωρών της Καραϊβικής.

2. Τα μέρη συνεργάζονται σε αυτόν τον τομέα για να υλοποιήσουν, ειδικότερα, τα εξής:
- (α) Προγράμματα για την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών·
 - (β) έργα κατάρτισης, εκπαίδευσης, θεραπείας και αποκατάστασης των τοξικομανών·
 - (γ) έργα που ευνοούν την εναρμόνιση της νομοθεσίας και της δράσης στον συγκεκριμένο τομέα στις χώρες των Άνδεων·
 - (δ) κοινά ερευνητικά προγράμματα·
 - (ε) αποτελεσματικά μέτρα και δράσεις συνεργασίας με σκοπό να ενθαρρύνεται και να παγιωθεί η εναλλακτική ανάπτυξη με την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων·
 - (στ) μέτρα για την πρόληψη νέων παράνομων καλλιέργειών και της μεταφοράς τους σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές ή περιφέρειες που δεν είχαν μέχρι τότε παρόμοιες καλλιέργειες·
 - (ζ) την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων για την πρόληψη της διάδοσης των πρόδρομων ουσιών και για την παρακολούθηση του εμπορίου των προϊόντων αυτών, ισοδύναμων με τα μέτρα που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα αρμόδια διεθνή όργανα, και σύμφωνα με τις συμφωνίες για τις πρόδρομες ουσίες που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κάθε χώρας των Άνδεων και υπογράφησαν στις 18 Δεκεμβρίου 1995 για τις πρόδρομες και χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται συνήθως στην παράνομη παρασκευή των ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών·

(η) ενίσχυση των δράσεων ελέγχου του λαθρεμπορίου όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών.

ΑΡΘΡΟ 48

Συνεργασία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των συναφών εγκλημάτων

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για να παρεμποδίζουν τη χρησιμοποίηση των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων για τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες εν γένει, και ιδίως από το λαθρεμπόριο ναρκωτικών.
2. Αυτή η συνεργασία περιλαμβάνει διοικητική και τεχνική βοήθεια για την εκπόνηση και την εφαρμογή των κανονισμών και την αποτελεσματική λειτουργία των κατάλληλων προτύπων και μηχανισμών. Η συνεργασία ιδίως επιτρέπει τις ανταλλαγές σχετικών πληροφοριών και τη θέσπιση κατάλληλων προτύπων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, συγκρίσιμων με τα πρότυπα που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και οι διεθνείς οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό, όπως η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF). Ενθαρρύνεται η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο.

ΑΡΘΡΟ 49

Συνεργασία σε θέματα μετανάστευσης

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία που αποδίδουν στην κοινή διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων μεταξύ των εδαφών τους. Με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας, τα μέρη καθιερώνουν εκτενή διάλογο για όλα τα θέματα σχετικά με τη μετανάστευση, περιλαμβανομένης και της λαθρομετανάστευσης, της παράνομης εισόδου και διακίνησης ανθρώπων, και την ένταξη της προβληματικής για τη μετανάστευση στις εθνικές στρατηγικές για την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς που υπάρχουν μεταξύ των δύο περιοχών.
2. Η συνεργασία βασίζεται σε συγκεκριμένη αξιολόγηση των αναγκών, η οποία διεξάγεται με διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών και εφαρμόζεται σύμφωνα με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία που ισχύει στον τομέα αυτό. Η συνεργασία επικεντρώνεται ιδίως :
 - (α) Στα βασικά αίτια της μετανάστευσης·
 - (β) στη θέσπιση και εφαρμογή εθνικών νόμων και πρακτικών όσον αφορά τη διεθνή προστασία, με σκοπό την τήρηση των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων και του Πρωτοκόλλου του 1967, καθώς και άλλων σχετικών διεθνών μέσων, καθώς και την τήρηση της αρχής της «μη- επαναπροώθησης»·
 - (γ) στους κανόνες και τα δικαιώματα εισδοχής και στο καθεστώς των προσώπων που γίνονται δεκτά, στην καλή μεταχείριση και την ενσωμάτωση στην κοινωνία των νομίμων διαμενόντων, στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των νόμιμων μεταναστών και στα μέτρα καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·

- (δ) στην εκπόνηση αποτελεσματικής και προληπτικής πολιτικής κατά της λαθρομετανάστευσης, της παράνομης εισαγωγής και διακίνησης ανθρώπων, περιλαμβανομένου και του προβλήματος καταπολέμησης των δικτύων λαθρεμπόρων και διακινητών και της προστασίας των θυμάτων τους·
- (ε) στην επιστροφή, υπό ανθρώπινες και αξιοπρεπείς συνθήκες, των προσώπων που διαμένουν παράνομα, και στην επανεισδοχή των προσώπων αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- (στ) στον τομέα των θεωρήσεων, σε θέματα που προσδιορίζονται ως αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως οι θεωρήσεις που χορηγούνται σε πρόσωπα που ταξιδεύουν για εμπορικούς, εκπαιδευτικούς ή πολιτιστικούς λόγους·
- (ζ) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, σε θέματα σχετικά με την οργάνωση, την κατάρτιση, τις βέλτιστες πρακτικές και άλλα επιτόπου επιχειρησιακά μέτρα και, ανάλογα με την περίπτωση, στην προμήθεια εξοπλισμού.

3. Στο πλαίσιο της συνεργασίας για την πρόληψη και τον έλεγχο της λαθρομετανάστευσης, τα μέρη συμφωνούν επίσης για την επανεισδοχή των παράνομων μεταναστών τους. Προς τον σκοπό αυτό:

- Κάθε χώρα της Κοινότητας των Άνδων δέχεται, μετά από αίτηση και χωρίς άλλες διατυπώσεις, την επανεισδοχή των υπηκόων της που ευρίσκονται παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει στους υπηκόους της τα κατάλληλα έγγραφα ταυτότητας και επεκτείνει σ' αυτούς τις διοικητικές διευκολύνσεις που απαιτούνται προς το σκοπό αυτό· και

- κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέχεται, μετά από αίτηση και χωρίς άλλες διατυπώσεις, την επανεισδοχή των υπηκόων του που ευρίσκονται παράνομα στο έδαφος χώρας των Άνδεων, παρέχει στους υπηκόους του τα κατάλληλα έγγραφα ταυτότητας και επεκτείνει σ' αυτούς τις διοικητικές διευκολύνσεις που απαιτούνται προς το σκοπό αυτό.

Τα μέρη συμφωνούν να συνάψουν, εφόσον τους ζητηθεί και το συντομότερο δυνατό, συμφωνία η οποία θα ρυθμίζει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών των Άνδεων σχετικά με την επανεισδοχή. Η συμφωνία αυτή καλύπτει επίσης το θέμα της επανεισδοχής των υπηκόων άλλων χωρών και απατρίδων.

Προς το σκοπό αυτό, ως «μέρη» νοούνται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, κάθε κράτος μέλος της και κάθε χώρα των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 50

Συνεργασία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και, με βάση τις διεθνείς συμβάσεις, τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις αντίστοιχες νομοθεσίες και κανονισμούς τους, συμφωνούν να συνεργάζονται για την πρόληψη και την καταστολή των τρομοκρατικών ενεργειών. Ιδίως, το πράττουν :

- (α) Στο πλαίσιο της πλήρους εφαρμογής της απόφασης 1373 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ και άλλων σχετικών αποφάσεων των ΗΕ, διεθνών συμβάσεων και πράξεων,

- (β) με την ανταλλαγή πληροφοριών για τις τρομοκρατικές ομάδες και τα δίκτυα υποστήριξής τους, σύμφωνα με το διεθνές και εθνικό δίκαιο, και
- (γ) με την ανταλλαγή απόψεων για τα μέσα και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, περιλαμβανομένων και των τεχνικών τομέων και της εκπαίδευσης, και με την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά την πρόληψη της τρομοκρατίας.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 51

Πόροι

1. Για να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας, τα μέρη δεσμεύονται να διαθέτουν, εντός των ορίων των δυνατοτήτων τους και μέσω των ιδίων διαδικασιών τους, τους κατάλληλους πόρους, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πόρων.

2. Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση και τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στην Κοινότητα των Άνδων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα χρηματοδοτικά κριτήριά τους, τη νομοθεσία τους και τους κανονισμούς, και με την επιφύλαξη των εξουσιών των αρμόδιων αρχών τους.

3. Η Κοινότητα των Άνδων και οι χώρες μέλη της παρέχουν διευκολύνσεις και εγγυήσεις στους εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και ατέλεια επί των εισαγωγών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων συνεργασίας, σύμφωνα με τις συμβάσεις-πλαίσια που υπεγράφησαν μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κάθε χώρας της Κοινότητας των Άνδων.

ΑΡΘΡΟ 52

Θεσμικό πλαίσιο

1. Τα μέρη συμφωνούν να διατηρήσουν τη μικτή επιτροπή που συνεστήθη με τη συμφωνία του 1983 για τη συνεργασία με την Κοινότητα των Άνδων και διατηρήθηκε με τη συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας του 1993. Η εν λόγω επιτροπή συνέρχεται εκ περιτροπής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Κοινότητα των Άνδων σε επίπεδο ανώτερων αξιωματούχων. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της μικτής επιτροπής καθορίζεται με αμοιβαία συμφωνία. Η επιτροπή θεσπίζει τις διατάξεις σχετικά με τη συχνότητα των συνεδριάσεών της, την άσκηση της προεδρίας και άλλα θέματα που ενδεχομένως προκύπτουν, συμπεριλαμβανομένης, ανά περίπτωση, της σύστασης υποεπιτροπών.

2. Η μικτή επιτροπή είναι αρμόδια για τη γενική εφαρμογή της συμφωνίας. Εξετάζει επίσης κάθε θέμα που επηρεάζει τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών, περιλαμβανομένων και των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών θεμάτων, καθώς και μεταξύ μεμονωμένων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων.
3. Συστήνεται κοινή συμβουλευτική επιτροπή που συνδράμει τη μικτή επιτροπή στην προώθηση του διαλόγου με τις οικονομικές και κοινωνικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
4. Τα μέρη ενθαρρύνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Κοινοβούλιο των χωρών των Άνδεων (Parlandino) να συστήσουν μία διακοινοβουλευτική επιτροπή, στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, σύμφωνα με τις προγενέστερες πρακτικές.

ΑΡΘΡΟ 53

Ορισμός των μερών

Με την επιφύλαξη του άρθρου 49, για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, ως «μέρη» νοούνται η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφενός, και η Κοινότητα των Άνδεων, οι χώρες μέλη της ή η Κοινότητα των Άνδεων και οι χώρες μέλη της, αφετέρου, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Η συμφωνία εφαρμόζεται επίσης στα μέτρα που λαμβάνονται από κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, εντός της επικράτειας των μερών.

ΑΡΘΡΟ 54

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί εκείνον κατά τον οποίο τα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των αναγκαίων για τον σκοπό αυτό διαδικασιών.
2. Οι κοινοποιήσεις αποστέλλονται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Γενική Γραμματεία της Κοινότητας των Άνδρων, που αποτελούν τους θεματοφύλακες της παρούσας συμφωνίας.
3. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμφωνα με την παράγραφο 1, η παρούσα συμφωνία αντικαθιστά τη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία και την κοινή δήλωση της Ρώμης του 1996 για τον πολιτικό διάλογο.

ΑΡΘΡΟ 55

Διάρκεια

1. Η παρούσα συμφωνία είναι αορίστου χρόνου.

2. Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να προειδοποιήσει εγγράφως το άλλο μέρος για την πρόθεσή του να προβεί στη λύση της παρούσας συμφωνίας.
3. Η λύση της συμφωνίας επέρχεται έξι μήνες μετά την κοινοποίηση προς το άλλο μέρος.

ΑΡΘΡΟ 56

Εκπλήρωση των υποχρεώσεων

1. Τα μέρη θεσπίζουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας συμφωνίας και εξασφαλίζουν ότι συμβιβάζονται με τους στόχους που θέτει η παρούσα συμφωνία.
2. Εάν ένα μέρος θεωρήσει ότι το άλλο μέρος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει η παρούσα συμφωνία, μπορεί να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Προτού λάβει τα εν λόγω μέτρα, παρέχει, εντός 30 ημερών στη μεικτή επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη διεξοδική εξέταση της κατάστασης με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

Κατά την επιλογή των μέτρων, πρέπει να δίδεται προτεραιότητα σ' εκείνα που διαταράσσουν λιγότερο τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Τα εν λόγω μέτρα κοινοποιούνται αμέσως στη μεικτή επιτροπή και αποτελούν το αντικείμενο διαβουλεύσεων στο πλαίσιο αυτής μετά από αίτηση του άλλου μέρους.

3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να λαμβάνει αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σε περίπτωση:

- (α) Λύσης της παρούσας συμφωνίας, μη προβλεπόμενης από τους γενικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου,
- (β) παραβίασης από το άλλο μέρος των ουσιωδών στοιχείων της συμφωνίας που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1.

Το άλλο μέρος μπορεί να ζητήσει την επείγουσα σύγκλιση συνεδρίασης των μερών εντός 15 ημερών, για τη διεξοδική εξέταση της κατάστασης με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 57

Μελλοντικές εξελίξεις

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν αμοιβαία για την επέκταση της συμφωνίας με στόχο τη διεύρυνση και τη συμπλήρωση του πεδίου εφαρμογής της, σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους, συνάπτοντας συμφωνίες για συγκεκριμένους τομείς ή δραστηριότητες, υπό το πρίσμα της εμπειρίας που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της.

2. Όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος δύναται να υποβάλει προτάσεις για την επέκταση της συνεργασίας σε όλους τους τομείς, λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της.

3. Καμία ευκαιρία για συνεργασία δεν πρέπει να αποκλείεται εκ των προτέρων. Τα μέρη μπορούν να χρησιμοποιούν τη μικτή επιτροπή για να διερευνήσουν πρακτικές δυνατότητες συνεργασίας προς το αμοιβαίο συμφέρον τους.

ΑΡΘΡΟ 58

Προστασία δεδομένων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η προστασία των δεδομένων διασφαλίζεται σε όλους τους τομείς όπου πραγματοποιείται ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων.

Τα μέρη συμφωνούν να παρέχουν υψηλό βαθμό προστασίας κατά την επεξεργασία προσωπικών και άλλων δεδομένων, σύμφωνα με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα.

ΑΡΘΡΟ 59

Εδαφική εφαρμογή

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στα εδάφη στα οποία εφαρμόζεται η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η Συνθήκη αυτή, και, αφετέρου, στα εδάφη της Κοινότητας των Άνδεων και των χωρών μελών της, των Δημοκρατιών της Βολιβίας, της Κολομβίας, του Ισημερινού, του Περού και της Βολιβαρικής Δημοκρατίας της Βενεζουέλας.

ΑΡΘΡΟ 60

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.